

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Az olcsó pénz, ami nincs.

Az Osztrák-Magyar bank a rátát 4 %-ra szállította le és ezzel visszatértünk ahhoz a kamatlábihoz, amely néhány évvel ezelőtt jó pénzvviszonyok között a normális volt. A jó 4%-os bankráta 1911. szeptember 21-ike, tehát több mint két és fél esztendő óta, nem fordult elő. Érthető hát, ha a közvélemény hozsannával fogadta.

Sajnos, az alacsony kamatlábtól gazdasági életünk hamaros fellendülését alig remélhetjük. A pénznek gyors megolcsóbodása ezúttal nyilvánvalólag a válságot követő depresszió egyik kísérő jelensége. A nagy pénztömegek lassanként visszafolytak gyűjtő medencéjükbe: a nagy pénzügyi intézetekhez, holott a gazdasági élet és főleg az ipar és a vállalkozás a fogyasztás nagymértvű visszafejlődése miatt stagnál és a tőkéket egyelőre igénybe nem veszi. A 4%-os kamattal, mint mondani szokás, jórészt csak *névelges*. Érvényes azokra a pénzügyi intézetekre, amelyeknek az Osztrák-Magyar banknál visszelszámítolási hitelük van és érvényesül azoknál a kiválasztott legprimább cégek-nél, amelyeknek váltói az Osztrák-Magyar bank szempontjából bankszerűek. A kamatláb olcsóbodásából továbbá kivesszik részüket a nagy pénzügyi intézetek klientéja, valamint általában azok a legelsőrendű cégek, amelyeknek váltói a nyílt piacon üzleti forgalom tárgyát képezik. Ezek számára van csak 4%-os, vagy a bankrátahoz igazodó alacsony kölcsönpénz. Ellenben a nagy pénzbőség dacára a közép és kisebb existenciák számára a hitelforrások csak úgy el vannak zárva, mint eddig és a pénz olcsóbodása ezekre a széles rétegekre nézve egészen közömbös.

Hiába 4%-os a hivatalos bankkamatláb, amikor *nincsen, aki hitelt nyújtson a kereskedőnek és iparosnak*. A kereskedői és ipari hitel hiányosságát a múltban és teljes bedugulását és hiányát a jelenben már többször tettük szóvá és szüntelenül sürgetjük nemcsak az intéző köröket, hanem magát az érdekelt kereskedő- és iparos-világot ennek a legfontosabb problémának megoldására. Nem rettentese-e nap nap után észlelni és tapasztalni, hogy szolid, tisztességes gazdasági existenciák, becsületes és ügyes kereskedők, törekvő, hivatásuk magaslatán álló iparosok küzködnek a pénztelenség gondjaival és nem képesek üzletüket és vállalatukat kifejleszteni, csak azért, mert üzletük méretei oly szerények, hogy a

nagy bankoknak derogál velük hitelösszekötötésbe lépni?

Mit használ az olcsó kamatláb, amikor a kereskedőnek és iparosnak semmiféle kamattal nem adnak hitelt? Ma úgy áll a helyzet, hogy a bankráta magassága vagy alacsonyága nem is érdekli a gazdasági élet legnagyobb számú egyedeit. Egy olyan olcsó kamattal, amely csak a papíron marad meg, de amely nem válik élő valósággá, örülni nem tudunk.

A magyar főgimnázium felavatási ünnepélye.

A kir. kath. magyar főgimnázium és internátus új épületének felavatása e hó 26-án történt, még pedig igen szép, lélekemelő, magasztos ünnepség keretében, az ügy, a tárgy nagyságához illő fényes pompával. Az ünnep alkalmából maga a város is külső díszítést öltött, amennyiben nemcsak a középületekről, de a főgimnáziumhoz vezető utcák, a főter és főutca számos magánépületeiről is nemzeti zászlók lengtek. Emelte az ünnepély fényét és nagyságát nemcsak a program maga, hanem főleg az a beláthatlan nagyszámú közönség, mely a nagy dísztermet s a folyosót zsufoltság megtöltötte s mely nyelv és felekezeti különbsége nélkül képviselte városunk minden rendű, rangú állását; nagy számban jelentek meg a tanulók szülői, a főgimnázium egykori tanítványai, a polgári és katonai hatóságok fejei, a hivatalok, egyletek és összes felekezetek képviselői, különösen a nagyszámú hölgyközönség, de képviselve volt a vallás- és közoktatásügyi miniszter is Matkovits Béla főispán személyében, aki fényes díszmagyarban jelent meg. Az épület bejáratától a díszteremig vezető lépcsőkön tanáraikkal élén a kettős sorfalat álló s ünnepi ruhába öltözött tanulók fogadták az érkező vendégeket, akiket rendkívül kellemesen érintett az épületnek nemcsak külső dísz, a pedagógia követelményeinek megfelelő és szembeöltő berendezettsége, de a minednütt tapasztalható tisztaság és külső csín. A főgimnáziumban e napon sok ezer érdeklő ember fordult meg, egészen a déli órákig egyre érkezett a közönség abból az alkalomból is, hogy a rajzteremben kiállított s ugy Várady tanár szakavatottságát, mint a tanulók szorgalmát és ügyességét bizonyító rajzokat megtekintse, tetszéssel és lelki gyönyörrel élvezze.

Maga a felavatási ünnepély pont 9 órakor kezdődött, midőn Dr. Ámon Pál apát plébános infulával, Hauschka József hittanár, Szirmay János rókusai adminisztrátor és fekete ruhás, fehér keztyűs diákok segédletével az egyház által előírt könyörgések és szertartások

között végezte a benedikciót (felavatást), miközben a tágas karzaton elhelyezett tanuló ifjuság Gregorián korális énekeket adott elő. A kápolnában és díszteremben végzett megáldást az épület többi részeinek megáldása követte, minek végeztével Dr. Ámon apát mélyen megindító, lendületteljes, igen szép s az összes jelenvolutakra mély benyomást tevő beszédet mondott, melyben kegyelettel emlékezve meg Bende Imre elhunyt nyitrai püspökről, mint az ujvidéki magyar főgimnázium tulajdonképi megalapítójáról, fejtegette az egyházi megáldás jelentőségét és a főgimnázium „katholikus” „jelzőjének igazi értelmét, mely nem ismerve vallási túrelmet, egyedül a szeresd felebarátodat, mint teneceagadat” alapján a krisztusi szeretetet, az önfeláldozó, tette kész emberszeretetet gyakorolja és istápolja. Beszédének végeztével Isten áldását kívánta a magyar kultúra ezen új, díszes épületének üdvös működésére. Ezután Megyesi Ferenc igazgató a közokt. kormány képviselőjét, Matkovits Béla főispánt üdvözölte és megjelenését köszönve, kérte, hogy a főgimnázium háláját és hódolatát tolmácsolja. Matkovits Béla a miniszter képviselőjében köszöni az üdvözlőt és hódolatát, melyet tolmácsolni fog és tartalomdus, magas szárnyalású beszédében fejtegeti a főgimnázium „királyi, katholikus, magyar” hármasság jelzőjének jelentőségét, mire királyhúségre és alattvalói hódolatra, igaz benső vallásosságra, rendületlen hazaszeretetre buzdít.

E lelket indító szép beszédek után Hauschka József r. hittanár a virágokkal övezett oltáron csendes misét mondott, miatt az ifjusági vegyeskar négyszólamu énekeket, Dzubay István tanár szóló-éneket és Grossinger K. V. o. tanuló harmonium kíséretében egy igen szép hegedű-számot adott elő. Mise végeztével a Himnusz 7 szólamu vegyeskar következett, mit a jelenvoluták állva hallgattak. Utána Berencz L. VIII. o. tanuló, Vass János tanárnak, Beköszöntő c. hangulatteljes és nagy költői ihletéssel megírt — hazafiság és vallásosság hármasság eszméjét dicsőítő költeményét szavalta. Ezt követte Dr. Szele Róbert főigazgató „Ünnepi beszéde”, melyben egy már korábbi Értesítőben foglalt még 1748-ba visszaterjedő történetét olvasta fel az ujvidéki főgimnáziumnak, röviden kiterjeszkedve az 1870-ben indított mozgalom eredményére is. E száraz történeti adatok elsorolása után ugyancsak olvasva mondott el hosszabb, a tanári karhoz — és nem a tanulókhöz — szóló buzdítást.

E felolvasott ünnepi beszéd után az ifjusági énekkar Beethoven „Isten dicsőségé”, az ifj. zenekar pedig Beethoven „Házavató”-át adta elő. Ugy az összes énekkarok, melyeket Léh Jakab énektanár gyakorolt be, mint a gyönyörű zenekar, melyet Hollós Lipót nyug. főgimn. tanár tanított be, nagy tetszést keltet-

tek az ünneplő közönségben s nagyban emeltek az ünnepély fényét.

Ezzel az ünnepség véget ért s az épület megtekintése következett; a benyomás, mit az épület arányai, berendezése és felszerelése, úgy egyes részeiben, mint egészében kelt, a lehető legkedvezőbb. Egy épülettel gazdagított Ujvidék, mely nemcsak a város díszé és büszkesége, de a tudományoknak, a Muzsáknak is fényes csarnoka, mely hogy nemes hivatását minél sikeresebben töltse be a város, a környék s a haza jövő boldogulására, minden egyes polgártársunk szívének leghőbb óhajta.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 28-án Matkovits Béla főispán elnökle alatt gyéren látogatott rendkívüli közgyűlést tartott, mely rövid fél óra alatt letárgyalta a 7 pontból álló napirendet. Ennek során 1. a belügyminiszteri körrendelet alapján megalakult a központi választmányok 3 osztálya, melyeknek elnöke a polgármester, helyettesei az alpolgármester és dr. Szabó Lajos, tagjai pedig titkos szavazás útján: Grossinger János, dr. Gál Ödön, dr. Königstättler Ottó, Milics Tivadar, Molnár Hugó, Herczog István, dr. Szlezák Lajos, Vilics Márk, Winkle István, dr. Szabó Lajos, Cselikovics Vilmos és dr. Nikolics Brankó, akik közül azok, kik jelen voltak, nyomban le is tették az esküt.

2. A képviselőválasztási szavazó körök megállapítása tárgyában felolvasott s a város eddigi választó negyedeit 3 körben megállapító s e körökhez tartozó utcákat felsoroló tanácsi előterjesztés határozattá emeltetik.

3. Az állandó Dunahid alépitményi munkálataira hirdetett versenytárgyalás határideje — vállalkozók kérelmére — f. é. május 7-ről 20-ra,

4. A vízvezetési és csatornázási munkálatok versenyt. határideje pedig május 4-ről 15-re meghosszabbítatik.

5. Trischler Aladár és társai kérelme alapján a tisztviselőtelepen a IV. teleksorban a telkek új felosztása elhatározatik s névszerinti szavazás útján Payerle Nándor az I., Trischler Aladár a II., és Szalkay Sándor a III. sz. telket kapja a szokásos feltételek mellett.

6. Tapavicza Milán kiadó, egészségének helyreállítása céljából 3 havi szabadságot kap.

7. Az orsz. munkás betegsegélyző és baleset biztosító pénztárral kötendő egyezség tárgyában előterjesztett tanács-javaslat jóváhagyatik. Ezzel a napirend kimerítve lévén, elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésével f. é. május 1-ére Menrath J., Vilics M. és dr. Rózsa M. biz. tagokat bizza meg.

H I R E K.

Személyi hír. Barnsfeldi lovag Rheman tábornagy zágrábi hadtestparancsnok a pétervárad helyőrség hivatalos látogatása és megvizsgálása céljából e hét elején ide érkezett.

Előléptetés. Kalapis János honvéd főhadnagy századosá lépett elő. Kalapis százados, aki úgy helyben, mint vidéken is a felső oszt. gimn. tanulókat évek óta a katonai gyakorlatokban és lövészetben sikeresen oktatja, a polgári körök közbecsülését vivta ki s azért előléptetéséhez nagyszámu barátai és ismerősei őszintén gratulálnak.

Dr. Vince Sándor előadása. Városunk polgárságának az a része,

amely nagy súlyt helyez a társadalmi megértésre és megértetésre, azt kénytelen tapasztalni, hogy a polgárság egy nagy része előtt a társadalmi fejlődés mozgató rugói vagy ismeretlenek, vagy vagy azok által félreértetnek. Ez a körülmény sok félreértést idéz elő és még több ellentétre ad okot. Ezért célul tűzte maga elé, hogy Ujvidék város polgárságát kiváló szakírók előadása kapcsán a társadalmi élet kérdéseivel intenzíve megismerteti és ecélből több előadás lesz, melyek közül az első ilyen előadás megtartására Vincze Sándor dr. fővárosi jónévű író nyerte meg, akinek előadásai mindenütt szenzációszámba mennek. Vincze Sándor dr. vasárnap, május hó 3-án, délelőtt 11 órakor az Apollomoziban „A társadalmi és gazdasági élet fejlődése” címmel szabad előadást tart, amelyen minden érdeklődő szívesen lesz látva.

Sport. Vasárnap, e hó 26-án az Ujvidéki Testgyakorlók Köre fővárosi csapattal, a Nemzeti Sport Club jónévű kombinált csapatával mérkőzött. Örömmel láttuk, hogy kedvelt egyesületünk football gárdája derekasan állta meg helyét és méltó ellenfele volt a pesti csapatnak; az U.T.K. kapusa bravuros védelmet produkált, melyet a közönség nagy tapssal honorált. Kár, hogy a játékosok egyéni játéka törekednek. Az összjáték hiánya arra enged következtetni, hogy a csapat nem gyakorolja magát két kapura. Ajánljuk a vezetőségnek, hogy a csapattal traininget tartson, mert szakszerű vezetés mellett elsőrangú csapattá fejlődhet az U.T.K. agilis football gárdája. A pesti csapat az első félidőben szép fair játékot produkált. A második félidőt, már erőszakos modorral játszotta, a mely modor nem felelt meg a várakozásnak. A football sport hátrányára van, ha a játék eldurvul. Ez által nem gyarapítjuk a football kedvelők számát, sőt ellenkezőleg csökkentjük. A kör érdekében ajánljuk a vezetőségnek, hogy a mérkőzések vezetésére szakavatott erélyes bírót hozasson, mert a játék eldurvulása leginkább a bíró erélytelenségén mulik. Erélyes bírónál a játékosok nem ragadtatják el magukat oly annyira, a melynek komolyabb baleseti következményei lehetnek. A mérkőzés 2:1 a pesti csapat javára végződött.

Zilahy Gyula Ujvidéken. Zilahy Gyula, az országoshírű, a hatalmas tehetségű művész, a Nemzeti Színháznak hosszú időn át ünnepelt művésztárgya, aki boldog emlékkü Hegyi Arankával, Ujvidéken kezdte meg, mintegy 30 évvel ezelőtt dicsőséges pályafutását, e hét csütörtök és péntekjén bucsuzni jön az Ujvidéki közönség elé mert visszszavonul a szinpadtól, amely egyfelől neki az erkölcsi diadalok végnélküli láncolatát biztosította, amely másfelől azonban az utóbb debreceni szinigazgatóvá lett Zilahy Gyulának, mint direktornak, annyi csalódást hozott. Ujvidék közönsége önmagát tiszteli meg, amikor a jeles művész bucsúfelleptein tömegeesen jelenik meg és mond neki szeretetteljes isten hozzádot.

Dalosaink Kolozsvárott. A polg. magyar Daloskör tudvalevően részt vesz a f. aug. 13-18. napjaiban Kolozsvárott rendezendő országos dalversenyen, melyre eddigelé 1704 dalos jelentkezett. A Daloskör jelentkezett a ki-

rálydíj I. csoportjába s így most nagyban és serényen folynak az énekgyakorlatok. A Daloskör egyuttal elhatározta, hogy július 5-én a lövöldében hangversenyt rendez, amelyen a Kolozsvárott előadandó darabokat fogja bemutatni. A kolozsvári kirándulásban nem tagok is résztvehetnek, ha ez iránt a Daloskör vezetőségénél idejében jelentkeznek. Részletes felvilágosításokkal egyébként Láppy Vilmos titkár (Alkotmány u. 31.) készséggel szolgál.

Az ipartestület e hó 26-ára hirdetett közgyűlést, mivel a tagok nem jelentek meg határozatképes számban, jövő vasárnapra, május 3-ra halasztotta. E helyett a megjelentek értekezlet alakulva, tárgyalták a munkásbiztosító pénztár részéről a járuléknak 3-ról 4%-ra tervezett felemelését s már eleve egyhangilag tiltakoztak ellene.

Kavarodás a ker. munkásbiztosító pénztár körül. Iparosaink körében nagy felzúdulást keltett, hogy a ker. munkásbiztosító pénztár a rendes járulékokat állítólag az eddigi 3%-ról 4%-ra akarja emelni, még pedig az erre egyedül jogosított közgyűlés határozata nélkül. Mint-hogy a tervbe vett emelésről maga a központ értesítette — az oda benyújtott 6 oldalas felterjesztés alapján — Pekló Béla ipartestületi elnököt, utóbbi e hó 27-re népesen látogatott értekezletet hívott egybe, melyen megjelent az orsz. pénztár kiküldöttje is, Farkas Elek igazgatósági tag. Ez behatolva ismertette az uvidéki pénztár igazgatóságának felterjesztését, melyet az orsz. pénztár igazgatósága elutasított, annál inkább, mivel a járulék emelése kizárólag a közgyűlés jogkörébe tartozik. Kimutatta egyben a járulék-emelés igaztalanságát, mert ezzel ismét csak azok suttatnának érzékenyen — a hátralekötött helyett — akik fizetnek, kifejtette egyuttal a törvény hiányait is és gyökeres megváltoztatásának szükségét. Minthogy a pénztár igazgatósága ezen értekezetről értesülve, aláírta Pekló Béla ipartestületi elnöknek a pénztár máj. 17-i közgyűlése elé terjesztendő indítványát, mely szerint eleve tiltakozik a jutaléknak bárminő emelése ellen, a felháborodott kedélyek egyelőre megnyugodtak s a közgyűléstől várják a rájuk sérelmes emelés megakadályozását. Bárha a pénztár m. é. számadásait kb. 21.000 felesleggel zárta be, a központ a kérelmezett 50.000 k. kölcsönt — orvosok, gyógyszeresek, táppénzek fizetésére folyósította

Májusi ünnepély. Az uvidéki szociáldemokrata párt holnap, május 1-en májusi ünnepélyt rendez a hadi szigeten. A kivonulás r. 8 órakor a munkásotthonból történik tünnető menetben s a visszavonulás pedig az esti órákban.

A legnagyobb footbalszenzáció. Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre, városunk ezen legagilisabb egyesülete vasárnapra, május hó 3-ára a vidéki pályákon képzelhető egyik legnagyobb football slagerét rendez, amikor mérkőzésre megnyerte Magyarország bajnokságát: a világhírre vergődött M.T.K. (Magyar Testgyakorlók Köre) kombinált csapatát, amelyben kitünő, országos hírű I. csapatbeli játékosok is szerepelnek, úgy mint Klement Sándor, az I. csapatnak a husvéti angol mérkőzés jobb szélsője, akiről a vasárnapi Sport azt írta, hogy az angolok őt tartották a csapat és a mezőny legjobb játékosának. Nálánál jobb szélső angol professional színvonalon állana Patrovits, a tavaszi MTK. I. mérkőzések legjobb bekkje, akinek mesés rugásai, szerelései nemzetközi mérkőzéseken is feltűntek. Lejón Sebestyén III. a kiváló cen-

tercsatár és itt lesz Kovács, az MTK. idei bajnokságban minden I. csapatbeli mérkőzést végigjátszó bal összekötője, aki az FTC.-t verő csapatban a győztes két goalt rugta. Az MTK.—UTK. propaganda-mérkőzéshez hasonló sportszenzáció újvidéki pályán még nem zajlott le.

Jönnek a német tengerészek. A Konstantinápolyban horgonyzó Lorelei német csatahajó őrségének időközönkénti felváltása céljából e hó 26-án, vasárnap az esti személyhajóval kellett volna ide érkezniök, illetve átutazniök német tengerészeknek — tiszteknek és matrózoknak s ezért több ezer főnyi közönség lepte el a dunapartot, lesve a hajót. Ugy Pétervárad, mint Újvidék helyőrségének tisztikara is várta a hajót, a zene is kivonult, azonban a várt tengerészek nem értek ide, állítólag Bécsben maradtak s csak szerdán, ápr. 29-én utaztak Újvidékre át.

Új éjjeli menetrend a villamos vasuton. A máv. nyári menetrendje szerint az Újvidék állomásra érkező és onnan induló vonatok egy részének menetrendje f. é. május 1-től kezdődőleg változik. Ennek folytán szükségessé vált a villamos vasut éjjeli menetrendjének módosítása szerint lényegesebb eltérése az, hogy a 9 óra 25 perckor Budapest felé induló személyvonathoz a Buza-térről 9 óra 1 perckor, a Ferenc József térről pedig 9 óra 3 perckor induló villamos kocsit szállítja az utasokat.

A Korzo Mozi f. hó 29. és 30-i műsora: 1. Nyitány. 2. Miss Ovis, varieté. 3. A kellemetlen vendég, humoros. 4. Az utolsó percben, amerikai dráma. 5. Szerlem és dinamit, amerikai vígjáték. 6. A háboru átka, dráma 3 részben, színes, 1230 mtr. hosszú.

Cserebogarat kér az állatkert. Az idén hazánk több vidékén előreláthatóan igen sok cserebogár lesz. Az állatkert igazgatósága arra kéri azokat, akik a cserebogarakat tömegesen pusztítják, hogy ezeket az ártalmas rovarokat ne ássák el, hanem inkább szárítsák meg a napon, vagy parázs felett és küldjék az állatkertnek, ahol a madarak, rágcsálók és egyéb apró állatok eleségét adnák.

Egyházmegyei hír. A szabadkai kegyesség bemutatása alapján az érseki hatóság Mészáros Béla szabadkai káplánt Tompára adminisztrátornak nevezte ki.

Eötvös József báró születésének 100 éves évfordulója alkalmából az újverbázi főgimnázium tanártestülete a tanulókkal együtt f. május 2-án tánccal egybekötött ünnepélyt rendez Eötvös-alapítvány és a Zentalap javára.

Kitüntetett hidőr. Pécs János bajai lakosnak, a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság hidőrének több emberéletnek saját élete veszélyeztetésével véghezvitt megmentése körül tanusított bátor magatartása elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta a király.

Elharapta a nyelvet. A napokban a zentai legényegyletben Csermák Bálint tüzoltó ittas állapotban belekötött Stréh István egyleti ellenőre s a vitatkozás hevében Csermák felütötte Stéh állát, úgy hogy az leharapta a nyelvét. Stéh a következő percben már nem tudott értelmes szavakat kiejteni.

A szabadkai üzletvezető nyugdíjazása. Bernáth Kálmán szabadkai máv. üzletvezetőt a kereskedelemügyi miniszter, saját kérelmére nyugdíjazta. A nyugdíjazott üzletvezető tovább is élénk részt vesz Szabadka tár-

sadalmi életében és megtartja továbbra is a Bácska Szabadkai Atletikai Klub elnökségét.

150 éves jubileum. Szentfűlöp községe a község fenállásának 150-ik évfordulóját f. május hó 1-én nagy ünnepség keretében készül megülni.

Rételadás. Mint Csurogról jelentik, a rétkezelő bizottság a napokban fejezte be a régi földterület eladását; 2452 parcellát (4908 hold) adtak el, melyért 311,361 kor. folyt be.

A szabadkai törvényszék tulterheltségén illetékes helyen úgy akarnak segíteni, hogy a bajai járásbírósgot a zombori törvényszékhez csatolják. A szabadkai ügyvédi kamara kezdeményezésére élénk mozgalom indult meg a terv megvalósítása ellen, mely úgy az ügyvédek, mint a kereskedők körében nagy visszhangot szül.

Nyári menetrend.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi május hó 1-én a nyári menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő téli menetrenddel szemben a következő Újvidéket közelebb érintő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest keleti p. udvar—zimony—belgrádi vonalon a 905. és 906. sz. gyorsvonat Újvidék—Belgrád között megszűnik, a 906. sz. vonat Budapestről reggel 7 óra 10 perc helyett már 6 óra 50 perckor indul, Újvidékre pedig d. u. 12 óra 20 perc helyett már d. e. 11 óra 46 perckor érkezik, e vonat Nagyfénnyen fejtételes megáll, a megállás Kelebián azonban megszűnik. A 909. sz. vonat Belgrádból d. u. 3 óra 43 perc helyett csak este 6 óra 30 perckor indul, Budapestre mindemellett, úgy, mint most, reggel 5 óra 45 perckor érkezik, a vonatonál Dömsöd-Budapest Ferencváros között a felszállás nincs megengedve. A 912. sz. vonat Budapestről éjjel 11 óra 15 perc helyett csak éjjel 12 óra 05 perckor indul, Belgrádba azonban d. u. 12 óra 04 perc helyett már d. e. 10 órakor érkezik. A 909. és 912. sz. vonatok menetrendjének módosítása következtében új közvetlen menetösszeköttetés létesül egyrészt Konstantinápoly, Saloniki, Belgrád, Budapest, másrészt Budapest, Bécs, München, Páris között. A 913. sz. vonat Szabadkáról reg. 4 óra 50 perc helyett csak reggel 5 óra 28 perckor indul, Budapestre mindemellett d. e. 9 óra 55 perc helyett már d. e. 9 óra 25 perckor érkezik. India—Belgrád között egy új vonatpár helyeztetik forgalomba 923—924. szám alatt, indul Indiáról d. e. 9 óra 30 perckor, érkezik Indiára este 6 óra 08 perckor, az új vonatpár forgalomba helyezése a 909 és 912. sz. vonatok menetrendjének módosítása folytán vált szükségessé, hogy Indián a 7301. és 7304. sz. vonatokhoz elveszett csatlakozás Belgrád, Zágráb, Fiume között fentartassék.

Az újvidék—vaskapu—titeli vonalon egy új vonatpár helyeztetik forgalomba s ezzel kapcsolatosan a többi vonat menetrendje is módosul.

Az india—vinkovcei vonalon a 7312. sz. vonat, n. j. 7310. sz. alatt, Indiáról d. e. 10 ó. 30 perc helyett már d. e. 9 óra 40 perckor indul és Mitrovicára d. u. 12 óra 04 perc helyett már d. e. 11 óra 20 perckor érkezik. — A 7305/7311. n. j. 7305. sz. vonat Vinkovcéről d. u. 12 óra 20 perc helyett csak d. u. 1 óra 20 perckor indul és Indiára d. u. 5 óra 36 perckor érkezik, A 7303. hz. vonat Vinkovcéről d. u. 4 óra 47 perc helyett már d. u. 4

óra 36 perckor indul és Indiára este 8 óra 37 perc helyett már este 7 óra 47 perckor érkezik, ott csatlakozást nyer az új 909. sz. vonathoz Budapest—Bécs felé. A 7308. sz. vonat Indiáról éjjel 9 óra 57 perc helyett csak éjjel 10 óra 32 perckor indul s így felöleli a Belgrád felől éjjel 10 óra 27 perckor Indiára érkező 911. sz. vonat csatlakozását.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

A kultura kétségtelenül finomít

Még az élelmiszerek és gyógyszerek is alkalmazkodnak ehhez s ma már beláthatatlan a koncentrált állapotban kapható szereknek a száma. Fay valódi sodeni ásvány-pasztilája 25 évvel megelőzte ebben korunkat. Egyenlő mértékben adja a 3. és a 18. számú sodeni gyógyforrás gyógyító erejét s ennek köszönheti világhírét. Vigyázzon mindig a Fay-névre! Egy doboz ára csak 1,25 Korona.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás
görcs- és szamárköhögés ellen

KAISER

mell-karamellai a „3 fenyővel.”

605

közjegyzőileg hitelesített orvosi
és magán bizonyítványok tanus-
kodnak a biztos sikeréről.

Felette izletes, kellemes honbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Hercog István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszerházaiban. Stefánovits Ly. fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Strasser István gyógyszer. Karlóca, Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujszlankamen, Jugovic S. Sztapár, Gebauer E. gyógyszer. Bács.

**Hirdessünk
a HATÁRŐR-ben.**

„Club“ cigaretta papir

valódi csak az, melyen az itt látható védjegy van.
Minden könyvecske teljes 100 lapot tartalmaz.

: Óvakodjunk az utánzatoktól, :

mert ezek minősége csekély értékű.

Irodai alkalmazást keres.

Négy gimnáziumi osztályt végzett fiatal ember, aki a könyvvitelben jártas, a magyar, német és szerb. nyelvet bírja, bárminő irodai alkalmazásra azonnal belépni hajlandó.

Cím: RUMPF MIHÁLY,
Ujvidék, Rákóczi Ferenc-u. 110. szám.

Kiadó. A Gizella-téren ujonnan épült 1 emeletes házban több 2—3 és 4 szobás lakások augusztus 1-től kiadók. Bővebbet Petőfi-u. 29. szám alatt, Linarics Vilmos irodájában.

Gutenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat, izléses kivitelben jutányos ár mellett.

Kiadó lakás.

2 szoba, előszoba a mellékhelyiségekkel együtt f. évi május hó 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

VÁRADI LAJOS
vasuti vendéglős.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXIV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmincnegyedik Sorsjáték.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1914. máj. 20. és 22.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1914. jun. 17. és 18.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914. júl. 14., 15. és 16.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1914. szeptember 24-től október 21-ig.			
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencses esetben			
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 Egy millió korona			
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 jutalom kor.	600000	600000	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 nyer.	400000	400000	
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	200000	200000	
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 1000	30000	1 á	100000	100000	
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	80000	80000	
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	60000	60000	
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	50000	50000	
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	1 á	40000	40000	
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	2 á	30000	60000	
3500 nyer.	Kor. 263.000	4500 nyer.	Kor. 528.000	5000 nyer.	Kor. 916.500	4 á	20000	80000	
Neg edik osztály Betét 40 korona Huzás: 1914. augusztus 11., 12. és 13.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914. szeptember 2. és 3.		Amelyik ezen 500 nyeresemény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.			5 á	15000	60000
Nyeresemény	Korona	Nyeresemény	Korona				1 á	10000	50000
1 á	90000	1 á	100000				1 á	30000	40000
1 á	30000	1 á	30000				1 á	15000	30000
1 á	20000	3 á	10000				5 á	5000	25000
1 á	15000	5 á	25000				8 á	2000	16000
3 á	10000	10 á	10000				10 á	1000	10000
5 á	5000	120 á	500				120 á	500	60000
8 á	2000	3850 á	200				3850 á	200	770000
10 á	1000	4850 á	170				4850 á	170	824500
120 á	500	5000 nyer.	Korona 1.120.500	4000 nyer.	Korona 1.076.000	30600 á	200	6.120000	
4850 á	170					33,000 nyeresemény és jut.	Korona 10.555,000		

Az I. osztály huzása 1914. május hó 20. és 22-én tartatik meg. A huzások a **Magyar Kir. Lottójövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság,** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1914. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hazay.

Nyomatott a „Gutenberg“ villanyörre berendezett könyvnyomdájában Ujvidéken.